

دیابت بارداری (مقاله مروری)

دکتر محمد افخمی اردکانی^۱ دکتر مریم رشیدی^۲

^۱ دانشیار گروه داخلی، ^۲ پزشک عمومی، دانشگاه علوم پزشکی یزد

مجله پزشکی هرمزگان سال یازدهم شماره اول بهار ۸۶ صفحات ۱۲-۱

چکیده

تحمل گلوکز با شدت متغیر که اولین بار در طی بارداری شروع و یا تشخیص داده شود، دیابت بارداری گفته می‌شود. شیوع آن بسته به جمعیت مورد مطالعه و تست‌های تشخیصی از ۱ تا ۱۴ درصد گزارش شده است. خطر ایجاد دیابت بارداری، باید در اولین ویزیت دوران بارداری مورد ارزیابی قرار گیرد. خانم‌هایی که در خطر بالای دیابت بارداری هستند باید آزمایش گلوکز خون را در اولین فرصت ممکن انجام دهند. اگر در غربالگری اولین دیابت بارداری تشخیص داده نشد، آزمایش گلوکز خون در هفته ۲۴ تا ۲۸ یا هر زمانی که بیمار دچار علائم یا نشانه‌هایی گردد، باید تکرار شود.

خانم‌هایی که در خطر متوسط دیابت بارداری هستند، باید آزمایش در بین هفته‌های ۲۴ تا ۲۸ انجام گیرد و خانم‌هایی که در خطر پائین هستند، به صورت روتین الزامی نیست. سابقه قبلی دیابت بارداری، گلوکزوری، سابقه تولد نوزاد با وزن بیش از ۴ کیلوگرم، تولد نوزادان مرده و یا نوزاد با مالفورمسیون زمان تولد، وجود مایع آمنیوتیک زیاد، خانم‌ها با سن بیشتر از ۲۵ سال، متعلق بودن به یک گروه نژادی با شیوع بالای دیابت، وزن کم مادر هنگام تولد، عوامل خطر دیابت بارداری محسوب می‌شوند.

دیابت بارداری باعث ایجاد عوارض متعددی در مادر و جنین می‌شود، از جمله: ماکروزومی، هیپوگلیسمی، هیپوکلسمی، زردی، هیپرتروفی قلبی، چاقی و تولد نوزاد مرده. دیابت بارداری خطر ایجاد پلی‌هیدرامنیوس، هیپرتانسیون، پیلونفریت و زایمان به روش سزارین را نیز افزایش می‌دهد. تمام این موارد نشان‌دهنده اهمیت پیشگیری از دیابت بارداری می‌باشد.

کلیدواژه‌ها: دیابت بارداری - غربالگری دیابت بارداری - عوامل خطر

نویسنده مسئول:
دکتر محمد افخمی اردکانی
مرکز تحقیقات دیابت - دانشگاه
علوم پزشکی یزد
یزد - ایران
تلفن: ۰۲۵۸۲۳۴ ۳۵۱ ۹۸۰۳۰۱
پست الکترونیکی:
Afkhamim@yahoo.com

دریافت مقاله: ۸۳/۱۰/۲۰ اصلاح نهایی: ۸۵/۸/۶ پذیرش مقاله: ۸۵/۸/۲۱

تعریف:

عدم تحمل گلوکز با شدت متغیر که اولین بار در طی بارداری شروع و یا تشخیص داده شود، دیابت بارداری گفته می‌شود (۱) و یا دیابت بارداری به شرایطی اطلاق می‌گردد که سطح گلوکز خون در طی بارداری بالا رفته و علائم دیابت در خانم بارداری که قبلاً دیابت برایش تشخیص داده نشده، دیده شود (۲). این تعریف صرف‌نظر از لزوم یا عدم لزوم مصرف انسولین کاربرد دارد. بدون شک برخی از خانم‌هایی که دیابت بارداری دارند، قبل از آن دچار دیابت تشخیص داده نشده بوده‌اند (۲). تقریباً ۷٪ حاملگی‌ها با دیابت بارداری عارضه‌دار

شده و منجر به ابتلای بیش از ۲۰۰۰۰۰ نفر در سال می‌شود. شیوع آن بسته به جمعیت مورد مطالعه و تست‌های تشخیصی از ۱ تا ۱۴ درصد گزارش شده است (۳). در ایران نیز در مطالعه‌ای که در مرکز تحقیقات و متابولیسم دانشگاه علوم پزشکی تهران انجام گرفت، شیوع دیابت بارداری در شهر تهران معادل ۴/۷٪ می‌باشد (۴).

اپیدمیولوژی:

از لحاظ اپیدمیولوژی، دیابت بارداری بیشتر همراه با دیابت نوع ۲ دیده می‌شود. مانند دیابت نوع ۲، افزایش